2013-10-26

Universitets- och högskolerådet

Provpass 1

Högskoleprovet

Svarshäfte nr.

Verbal del a

Provet innehåller 40 uppgifter

Instruktion

Detta provhäfte består av fyra olika delprov. Dessa är ORD (ordförståelse), LÄS (svensk läsförståelse), MEK (meningskomplettering) och ELF (engelsk läsförståelse). Anvisningar och exempeluppgifter finner du i ett separat häfte.

Prov	Antal uppgifter	Uppgiftsnummer	Rekommenderad provtid
ORD	10	1–10	3 minuter
LÄS	10	11–20	22 minuter
MEK	10	21–30	8 minuter
ELF	10	31–40	22 minuter

Alla svar ska föras in i svarshäftet. Det ska ske **inom** provtiden.
Markera tydligt.
Om du inte kan lösa en uppgift, försök då att bedöma vilket svarsförslag som verkar mest rimligt.
Du får inget poängavdrag om du svarar fel.
Du får använda provhäftet som kladdpapper.

På nästa sida börjar provet som innehåller **40 uppgifter** och den totala provtiden är **55 minuter.**

BÖRJA INTE MED PROVET FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

Tillstånd har inhämtats att publicera det upphovsrättsligt skyddade material som ingår i detta prov.

1. hospitaliserad

A inbillningssjuk
B gästvänlig
C läkemedelsberoende
D väl mottagen
E sjukhustillvänjd

2. alpinism

A bergsbestigning
B fjällräddning
C snöblindhet
D höjdrädsla
E glaciärbildning

---

3. gestalta

A fantisera
B utforma
C tyda
D urskilja
E fullborda

4. amnesti

A påtryckning
B försvar
C uppskov
D förbud
E benådning

---

5. brådstörtat

A tvärbrant
B smärtsamt
C djupgående
D plötsligt
E stressigt

6. schabrak

A grustag
B mullrande ljud
C nederlag
D stort tygstycke
E metallbygel

---

7. kymig

A barnslig
B olustig
C enformig
D oärlig
E märklig

8. peang

A klämma
B tunn kniv
C mätinstrument
D liten sax
E väggur

---

9. upplåta

A höja till skyarna
B belöna
C ställa till förfogande
D belysa
E uttrycka glädje

10. subtilitet

A finess
B stolthet
C upphöjdhet
D påverkan
E ersättning

Trakasserier och tvång

Det var när biologiforskaren Josefin Madjidian och hennes kollega Kristina Karlsson Green påbörjade sina doktorandprojekt inom forskning om könskonflikter – det vill säga djurs och växters egenskaper och beteende i konflikter kring parning och uppfödning av ungar – som de började lägga märke till dels att hanar och honor beskrevs med helt olika ord, dels att hanarna genomgående beskrevs som den aktiva parten.

– Jag reagerade på att man använde ord som att hanarna ”manipulerade” eller ”trakasserade” honorna. Beteendena är ju ett resultat av evolutionen och inte något som djur och växter gör medvetet, säger Madjidian.

I sin studie visar de två forskarna hur honors och hanars beteende återges med konsekvent olika ord, som ger olika associationer när det gäller individens roll i konflikten. Medan hanarnas beteende beskrivs i termer som ”ihärdighet”, ”kraft”, ”tvång”, ”trakasserier” och ”manipulation”, skildras honornas agerande som passivt genom ord som ”undvikande”, ”motvillighet” och ”motstånd”.

– Hur vi som forskare förklarar saker säger också något om hur vi fungerar och resonerar som människor, säger Madjidian.

Det blir också, påpekar forskarna i sin artikel, i praktiken omöjligt att utröna om det är honan eller hanen som utför det beteende som utlöser en könskonflikt. Beskrivningarna av att det är hanen som tar första steget och honan som reagerar kan lika gärna vara ett resultat av forskarnas fördomar, resonerar de.

Enligt Madjidian kan forskarnas, troligen omedvetna, tendens att i forskningen utgå från stereotypa föreställningar om manligt och kvinnligt i mänskliga relationer få långtgående konsekvenser, bland annat i form av kunskapsluckor. Genom att konsekvent beskriva hanen som den mer aktiva, aggressiva parten riskerar man att missa att ställa frågor om vilka negativa följder könskonflikterna får för hanarna.

– Man fokuserar hela tiden på honan och på vilket sätt hon drabbas av konflikten, men hur hanarna drabbas är ofta outforskat.

Förutom en ren kunskapsvinst finns ett annat viktigt skäl för biologiforskarna att fundera över sitt språkbruk: Den biologiska forskningen om djur och växter är ett fält vars resultat och beskrivningar inte sällan används av gemene man för att förklara varför det ser ut som det gör i människovärlden. Genom att beskriva relationerna i växt- och djurriket på ett könsstereotypt sätt riskerar man att hamna i ett slags rundgång, resonerar Madjidian.

– Människor resonerar i stil med att ”i biologin har man visat att män och kvinnor ...” och på så sätt förstärks ordens laddning i en mänsklig kontext, för att sedan återigen dyka upp i forskningen. Här har biologiforskarna ett viktigt ansvar.

Frida Lundberg

Uppgifter

11. Enligt texten ser Madjidian en risk för ”ett slags rundgång”. Vad skulle detta i första hand få för följder?

A Att samband försvinner.

B Att felaktigheter består.

C Att oklarheter framhävs.

D Att forskningen missförstås.

12. Vad är det som riskerar att inte upptäckas i den biologiska forskning som Madjidian och Karlsson Green kritiserar?

A Att många konflikter mellan hanar och honor uppstår medvetet.

B Orsakerna till kunskapsluckorna inom konfliktforskningen.

C Att könskonflikter i naturen har en mänsklig kontext.

D Orsakerna till könskonflikterna i djurvärlden.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

Litteraturen och biblioteken

Litteraturen har fått dåligt självförtroende. Det är en tanke som allt oftare kommer för mig. Inte minst i den senaste tidens biblioteksdebatter, där jag med jämna mellanrum får höra att jag är en bakåtsträvande ”bokkramare” – och nästan alltid kommer dessa tillmälen inifrån biblioteksvärlden. På den nya tidens folkbibliotek tillåts nämligen inte skönlitteraturen, eller boken över huvud taget, ha något särskilt stort egenvärde – och då blir det som det blir med dess självförtroende.

Det måste vara eländigt för de mest framåtvirrande biblioteksideologerna att biblioteken fortfarande heter just *bibliotek* – själva namnet påminner på ett irriterande sätt om den tid då biblioteket fortfarande i första hand var en plats för litteratur.

Bokhandeln är en annan plats där boken inte längre får ta plats. Då menar jag i första hand den fysiska bokhandeln, som består av allt större golvytor och allt glesare bokrader. I den mån det över huvud taget kommer att finnas kvar en fysisk bokhandel i framtiden, så inte är det böcker den i första hand kommer att innehålla. Modernitetsivrare invänder nu och säger att framtiden inte heller kommer att innehålla så värst mycket fysiska böcker. Desto större anledning, säger jag, att spotta upp sig lite och höja litteraturens självförtroende – för säga vad man vill om e-böcker, men särskilt synliga är de inte.

Den elektroniska bokhandeln är stället man får söka sig till när biblioteken och den fysiska bokhandeln sviker. Men inte heller här är det mer än en ytterst liten del av den befintliga litteraturen som är synlig – resten får man leta sig fram till, och för att kunna leta måste man veta vad det är man letar efter. Det kan vara svårt om man inte är en van läsare.

Det talas gärna – av politiker och biblioteksideologer – om hur viktigt det är med läsning. Det är bra för demokratiutvecklingen, det är bra för barns verbala utveckling, det är bra för det fria ordet, det är bra för den personliga utvecklingen – det är helt enkelt bra att läsa av en massa anledningar.

Allt det där stämmer ju. Men alltmer sällan hör jag någon som vågar hävda att skönlitteraturen även har ett rent konstnärligt värde. Att detta värde har betydelse för vår kulturhistoria, att det finns ett självändamål i att följa vilka vägar litteraturen tar i framtiden.

Och alltmer sällan hör jag just konstnärliga grunder föras fram till försvar för skönlitteraturen: att bra litteratur kan få världar att öppna sig inom oss som går långt bortom det instrumentella. Att den kan få oss att förstå saker som går bakom nyhetsrubrikerna. Att litteraturen skriver historia.

Det är dags att återupprätta litteraturens självförtroende. Den skall inte vara en ursäkt för en massa andra saker – den är alldeles för viktig för det.

Annina Rabe

Uppgifter

13. Litteraturen har dåligt självförtroende, skriver textförfattaren. Hur bör man enligt henne argumentera för att återge litteraturen dess självförtroende?

A Man bör hävda att litteratur är mer än dess konstnärliga värde.

B Man bör hävda att litteratur har ett egenvärde.

C Man bör hävda att den fysiska boken överträffar e-boken.

D Man bör hävda att litteraturläsning främjar språkutvecklingen.

14. Vilket av följande påståenden stämmer bäst överens med resonemanget i texten?

A Det är viktigare *att* man läser än *vad* man läser.

B Biblioteken bör arbeta med ett vidare litteraturbegrepp än i dag.

C E-böcker saknar litterärt värde.

D Värdet av god litteratur ska inte mätas i nytta.

Neandertalarna

Analys av en 38 000 år gammal benbit har gett den mest kompletta DNA-sekvensen från någon neandertalare någonsin. Den avslöjar att den senaste gemensamma anfadern till oss och neandertalarna levde för hela 660 000 år sedan.

Forskare vid Max-Planck-Institut für evolutionäre Anthropologie i Leipzig lyckades ta fram arvsmassa från mitokondrier, de energifabriker i cellen som vi ärver enbart på mödernet. Genom att återskapa varje del av denna drygt 16 000 baspar långa DNA-sekvens 35 gånger kunde forskarna rensa bort olika felaktigheter.

– Det är bara 3 procent av alla sekvenser vi får fram som är neandertalska, resten är exempelvis gamla mikrober som bott i benet under tiden det har legat i jorden, säger genombiologen Richard E. Green, författare till studien som publiceras i tidskriften *Cell*.

Arvsmassan inne i mitokondrierna innehåller gener som utgör mall för sammanlagt 13 olika proteiner. En gen som deltar i energitillverkningen, COX2, visar sig ha sett likadan ut hela vägen från schimpans till neandertalare. Det innebär att de fyra förändringar som finns unikt hos oss har uppkommit under den relativt korta period som förflutit sedan vi skilde oss från neandertalarna. Vad dessa skillnader betyder vet forskarna ännu inte.

Något som blev tydligt när antalet förändringar i arvsmassan studerats är att neandertalarna tros ha varit få till antalet. När våra förfäder och neandertalare levde parallellt uppskattas antalet människor ha varit omkring 10 000 i hela världen, medan neandertalarna var betydligt färre.

– Vi vet inte varför de dog ut, men oavsett om människor konkurrerade ut dem eller om det handlade om rena konflikter så var de inte så många från början, säger Richard E. Green.

Detta är ett första steg i analysen av hela neandertalgenomet.

Lotta Fredholm

Uppgifter

15. Vad har forskarna analyserat för att komma fram till det beskrivna resultatet?

A Mikrober i benrester.
B Återskapade mitokondrier.
C Förändringar i DNA.
D Energitillverkande proteiner.

16. Vad rensade forskarna bort ur undersökningsmaterialet för att få fram resultatet, enligt texten?

A Arvsmassa från främmande organismer.
B DNA-sekvenser med oklar funktion.
C Gener med skador av olika slag.
D Förändrade och felaktiga celler.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

Med värden från alla håll

Förskolan har en speciell ställning i samhället genom utbildning och utveckling av mycket unga samhällsmedborgare. Just under dessa tidiga år i barndomen grundläggs identiteter, roller, normer och värderingar som kan bli avgörande för resten av livet. Vad förskolan då bidrar med när det gäller just värdefrågor blir intressant att fråga sig, och förskollärares professionella handlande får i ljuset av detta en central roll.

Förskolan har bland annat till uppgift att förverkliga ett uppdrag som handlar om demokratisk fostran, jämlikhet, jämställdhet, solidaritet samt aktning och respekt för medmänniskor och miljö. I skolans och förskolans läroplaner talas också om individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Vi vill diskutera den utmaning förskolan står inför när det gäller att främja verksamheter som erbjuder möjlighetsrum för alla, som öppnar för perspektivseende och där etiska principer upprätthålls i mellanmänskliga relationer. Detta är ett kvalificerat arbete som tar tid och som inte enbart kan utföras genom effektiva modeller och metoder.

Under flera år har vi haft förmånen att arbeta tillsammans med verksamma förskollärare i olika projekt som berört värdefrågor, och det har på många sätt varit en lärorik resa. Bland annat har vi arbetat med olika grupperingar i forskningscirklar som fokuserat på jämställdhetsfrågor i förskolan. Det har då visat sig att det konkreta förverkligandet av intentionerna i styrdokumenten (läroplanens värdegrund) inte alltid så enkelt låter sig göras, utan att skulden för den skull kan läggas på någon särskild. Det finns många hinder på vägen. I forskningscirklarnas många samtal och möten visade det sig att en rad omständigheter kan bidra till att verksamheten tar andra riktningar än de avsedda och förväntade. Värdegrunden är framskriven med begrepp som dels i sig lämnar utrymme för olika tolkningar, dels behöver ses i relation till andra konkurrerande värden som kommer till uttryck i det vardagliga arbetet. Det finns en risk att begreppen tolkas in i sammanhang som bygger på andra och till och med motsatta värden, där förskolans men också skolans roll främst handlar om sortering, kategorisering och individuell självreglering och där de unga samhällsmedborgarna blir ett medel för andra intressen.

När barnen kommer till förskolan bär de med sig erfarenheter som de fått i sin familj och tillsammans med andra människor. I skolan möter de dels andra barn med deras specifika handlingsmönster, dels pedagoger som har sina personligheter och professionella föreställningar och erfarenheter. I dessa mångfasetterade möten ska dessutom samhällets intentioner med barns och ungdomars lärande ges form och förverkligas. Det säger sig självt att detta inte är någon enkel uppgift. Dessutom kan, med vår utgångspunkt, värdegrunden i förskolan inte förstås som fri från andra starka krafter, nämligen samhälleliga influenser av skilda slag. Av särskilt intresse är de värden som till exempel media och kommersiella krafter förmedlar till barn och vuxna på en mängd sätt och som lätt sipprar in i den pedagogiska praktiken och måste hanteras där.

Mot denna bakgrund blir det begränsande om vi tror att vi enbart med hjälp av policy kan styra det vardagliga arbetet i förskolan i riktning mot sådana handlingsmönster och förhållningssätt som främjar ideal som jämlikhet, mångfald och demokrati. Det finns anledning att på ett mer djupgående sätt analysera det som utspelas i förskolans och skolans vardagliga praktik. Det är nämligen just där som de värden vi är bärare av tar gestalt och kommer till konkreta uttryck. Vilka kvaliteter blir synliga i det vardagliga samspelet, i verksamhetens innehåll och i det unika mötet med varje barn? Hur kan vi som pedagoger gemensamt utveckla ett omdöme för att kunna ta ansvar för de beslut som måste tas i förskolans och skolans vardag?

Vårt perspektiv på värdefrågorna är att de kommer till uttryck via språket i möten mellan människor. Språket ger vårt tänkande och vårt handlande innebörd och mening. Det medverkar till att forma verkligheten (den sociala världen) men också till att omforma och förändra den, alltefersom vi lägger en något annorlunda mening och andra innebörder i ord och begrepp. Om utgångspunkten är att värdegrunden både skapas och återskapas via språket, så blir det centralt att sätta ljuset på de samtal och samspel som sker i förskolans och skolans vardagliga verksamhet. Det handlar om *hur* samtal och samspel gestaltar sig. Vad är det för värden som utvecklas inom ramen för dessa?

Värdegrunden blir synlig som ord och formuleringar på en abstrakt nivå i läroplanens övergripande mål, men en reflektion över pedagogiskt handlande och personligt ansvarstagande i ett kontextkänsligt samspel behöver också ske. En förskollärare vi mötte i en forskningscirkel ställde sig frågande till begrepp som ”respekt” och ”autonomi”: ”Innebär det att inte bli kränkt och en möjlighet att göra sin röst hörd, eller är det att få gehör för sin fria vilja och sina intressen? Hur står detta i relation till vuxnas ansvar i olika situationer som uppstår?”

I det pedagogiska handlandet utvecklas alltså kunskap men också normer och värden inom ramen för en mångfasetterad väv av relationer. *Ett* belysande exempel på detta

handlar om hur det i förskolans verksamhet skapas olika föreställningar om hur kön kan betraktas. Vilka medvetna eller omedvetna föreställningar och synsätt följer med in i den pedagogiska praktiken och kommuniceras i verksamhetens samtal och möten? Finns det en dold värdegrund här?

Synliggörandet av att pedagoger i vissa situationer utgår från färdiga föreställningar om flickor och pojkar mer än från individen i bemötandet av barnen i leken, vid sagostunden, under lunchen eller i kapprummet på morgonen, kräver både tid och mod. Ett exempel: En liten flicka erbjuder pojkar ”städhjälp” som en väg att få erkännande och tillträde till den nybyggda kojan i skogen. Att få syn på det som kan rymmas inom en sådan vardaglig händelse kräver kunskap om könsmönster, engagemang och systematisk observation.

Hur styr dräkterna i utklädningslådan innehållet och språket i den *fria* leken? Genom dokumentation som vi genomfört i de olika projekten visade det sig att ett litet urval av kläder leder till att leken blir relativt begränsad. När innehållet i lådan endast består av prinsessskläder, hattar och skor med höga klackar och liknande attribut uppstår det en lek där flickorna i hög grad utför enkla sysslor inom en begränsad sfär, medan pojkarna, som prinsen eller mannen, ger sig ut på äventyr på en mycket större spelplan. Innehållet i det som skapas sluter eller öppnar i olika utsträckning möjlighetsrum som går bortom könsmärkning.

Alla barn i Sverige har i dag laglig rätt att delta i förskolans verksamhet, men frågan återstår kring hur öppet eller slutet möjlighetsrummet är för den enskilda individen. Även om alla barn formellt har beviljats rätten att delta i förskolans verksamhet kan det kvarstå hinder för allas likvärdiga möjlighet till meningsskapandets mångfald.

Lena Carlsson och Susanne Linnér

Uppgifter

17. Vilken är den centrala motsättning som texten vill belysa?

A Motsättningen mellan värderingar och lärande.

B Motsättningen mellan vuxenvärlden och barnen.

C Motsättningen mellan intentioner och verklighet.

D Motsättningen mellan individen och gruppen.

18. Vad nämner textförfattarna som ett problem med läroplanens formuleringar?

A Att de är alltför ambitiösa.

B Att de är alltför resurskrävande.

C Att de är föremål för politisk debatt.

D Att de är öppna för skiftande tolkningar.

19. Vad behövs enligt textförfattarna för att förskolan verkligen ska kunna erbjuda ”möjlighetsrum” för alla?

A Normer och värden.

B Analys och reflektion.

C Policy och modeller.

D Samtal och samspel.

20. Vad är uppenbarligen textförfattarnas syfte med texten?

A Att redovisa några av de erfarenheter de själva gjort i såväl forskning som yrkesarbete.

B Att ifrågasätta några av de grundläggande värdefrågorna såsom de framläggs i läroplanen.

C Att ge pedagogiskt intresserade läsare en bild av arbetssituationen för förskollärare.

D Att diskutera de problem och möjligheter förskolan möter när den ska hantera värdefrågorna.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

21. Diskbråck i ländryggen kan påverka nervrötterna i ryggen och ge utstrålande smärta i benet, även kallad ____.

A artros

B ischias

C skolios

D whiplash

22. En historiker vill gärna sätta in olika händelser i en ordningsföljd för att visa hur de förhåller sig till varandra, men det är svårt att upprätta ____ över den förhistoriska tiden eftersom de tidsuppgifter man har att tillgå är mycket ____.

A en kronologi – vaga

B ett schema – föråldrade

C en tidsstudie – knappa

D en hierarki – diffusa

23. Prästyrket uppfattades som ____, och knöts också till en speciell manlighet och till en speciell livsstil. Detta berörde inte endast prästen själv, utan hela prästfamiljen ____ av denna livsstil. Till exempel tjänstgjorde prästen på söndagar och vid de stora helgerna, när den övriga befolkningen uppmanades att följa sabbatsbudet och ____.

A ett ämbete – vägleddes – gå i kyrkan

B ett hantverk – påverkades – stanna hemma

C en gudagåva – invigdes – helga vilodagen

D ett kall – omfattades – avstå från arbete

24. Den gängse bilden av Zorn som ursvensk och fast i det gamla är inte rättvis; hans akvareller byggde inte sällan på fotografier, och han var definitivt en ____ orienterad målare.

A inhemskt

B erkänt

C klassiskt

D internationellt

25. Rymdsamarbetet fortsatte in på 1960-talet. Hösten 1961 beslutade Sverige att inte gå med i ELDO, medan ESRO-konventionen undertecknades påföljande år. Två år senare trädde den i kraft, och Sverige ____ konventionen. Under samma tid pågick också förhandlingar om var ESRO skulle ____ sina anläggningar.

A certifierade – omsätta

B sanktionerade – anrätta

C ratificerade – förlägga

D auktoriserade – bebygga

26. Albumet innehåller popmusik i gränslandet mellan ringsignaler och pojkbandspop, med en hållbarhet sämre än en liter mjölk. Man kan nynna varenda refräng efter två genomlyssningar, och man är ____ på dem efter fem.

A såld

B utled

C insnöad

D ledsam

27. Vandringslederna längs den vildvuxna och sköna Lummeråns ____ ger möjligheter till naturupplevelser i toppklass. Området hyser en unik och varierad samling ____, utan tvekan bland det bästa svensk natur har att erbjuda.

A urskog – reservat

B vattendrag – servitut

C dalgång – biotoper

D strömfåra – strövtåg

28. Bostads- och kontorshus har traditionellt ____ med takstommar av trä, med takstolar som primärt ____ element. Dessa takstolar, som placeras på ett visst ____ centrumavstånd (t.ex. 1,20 m), förbinds med längsgående åsar.

A utrustats – sammanhållande – övergripande

B förbundits – utvalt – gemensamt

C utförts – inbyggt – standardiserat

D försetts – bärande – inbördes

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

29. Alloy kallas i skandinaviskt ____ språkbruk det pulver som blandas med kvicksilver till amalgam. Numera används andra fyllnadsmaterial inom tandvården.

A odontologiskt

B kardiologiskt

C dermatologiskt

D toxikologiskt

30. De eventuella ____ som är förenade med denna publikation, såsom uppenbara överdrifter, logiska felslut, rent felaktiga sakuppgifter, äreröriga ____, likheter med i verkligheten levande personer och jag vet inte vad, får alltså helt och hållet tillskrivas denna spillkråka. Jag fritar mig absolut från allt ansvar.

A avbrott – avvikelser

B brister – beskyllningar

C antydningar – analyser

D bekännelser – bagateller

AND HERE ARE SOME SHORTER TEXTS:

Quality Buildings

Traditional building materials such as brick and stone always weathered well, but the use of reinforced concrete and synthetic cladding in the 20th century led to a catastrophic deterioration in weathering properties. Now our coatings technology is catching up, and today's new building no longer has to be tomorrow's rust-streaked eye-sore.

Question

31. What are we told here?

A Future buildings will hardly need less repair than those built in the 20th century

B New building materials will be more resistant to extreme weather conditions than the traditional ones

C The building industry seems to have learnt its lesson from the mistakes of the 20th century

D Recent developments in building technology are likely to be the end of traditional materials

Getting Physical

Over the past decade several studies have underscored the link between physical activity and cognition. In a study at the University of California 5,925 women older than 65 at four different medical centres across the U.S. were recruited. The participants were all free of any physical disability that would limit their ability to walk or pursue other physical activities. The volunteers were also screened to ensure that they did not have cognitive impairment. The researchers then assessed their physical activity by asking the women how many city blocks they walked and how many flights of stairs they climbed daily and gave them questionnaires to fill out about their levels of participation in 33 different physical activities. After six to eight years, the researchers assessed the women's level of cognitive function. The most active women had a 30 percent lower risk of cognitive decline. Interestingly, walking distance was related to cognition, but walking speed was not. It seems that even moderate levels of physical activity can serve to limit declines in cognition in older adults.

Question

32. What is the main point here?

A Older women taking part in physical activities improve their short-term memory

B Ordinary exercise is beneficial for the intellectual functions of older people

C Women over 65 have been medically assessed in order to evaluate their mental status

D Mental health does not seem to be related to people's physical activities

The Power of Music

I have often wondered what it is about music that elicits emotions. Philosophers and biologists have asked the question for centuries, noting that humans are universally drawn to music.

Some scientists conclude that music's influence may be a chance event, arising from its ability to hijack brain systems built for other purposes such as language, emotions and movement. As Harvard University psychologist Steven Pinker famously puts it, music is "auditory cheesecake", a confection crafted to tickle the areas of the mind that evolved for more important functions. But as a result of chance, music seems to offer a novel system of communication rooted in emotions rather than meaning. Recent data show, for example, that music reliably conveys certain sentiments: what we feel when we hear a piece of music is remarkably similar to what everybody in the room is experiencing. Emerging evidence also indicates that music brings out predictable responses across cultures and among people of widely varying musical and cognitive abilities.

Throughout recorded history, people have attempted to explain music's sway over the human spirit. Music has been labelled everything from a gift of the heavens to a tool of the Devil, from an extension of mathematics to a side effect of language processing. Indeed, music has been found to excite brain regions involved in understanding and producing language, including Broca's area and Wernicke's area, both located on the left hemisphere on the surface of the brain. Thus, musical syntax – for instance, the order of chords in a phrase – could have risen from the mechanisms that evolved to organize and understand grammar. But tunes also recruit other brain systems, principally perhaps those governing emotions such as fear, joy and sorrow.

Music's simultaneous activation of diverse brain circuits seems to produce some remarkable effects. Several pieces of research indicate that music reliably conveys the intended emotions in all people who hear it. The musical tongue may also transcend more fundamental communication barriers. In studies conducted over the past decades, a cognitive research team played music for both autistic and non-autistic children, comparing those with similar language skills, and asked the kids to match the music to emotions. They found that kids' ability to recognize different feelings in music did not depend on their diagnosis. Autistic and typical children with similar verbal skills performed equally well, indicating that music can reliably convey feelings even in people whose ability to pick up emotion-laden social cues, such as facial expressions or tone of voice, is severely compromised.

Music's ability to convey feelings may underlie one of its most important benefits. In most cultures, music is always a communal event: everyone gets together to sing, dance and play instruments. Even in Western societies, which uniquely differentiate musical performers from listeners, people enjoy music together in a wide variety of settings: dancing at a wedding or a night club, singing hymns in church, crooning with their kids, Christmas carolling and singing "Happy Birthday" at a party. The popularity of such rituals suggests that music confers social cohesiveness, perhaps by creating empathetic connections among members of a group.

Music also bestows advantages on us as individuals. Underlying our conscious impressions of a tune are psychological effects that can improve our mental and physical well-being. Studies show that upbeat, tense or exciting music can physically excite the listener, triggering the body's fight and flight response: heart and breathing rates increase, a person may break out in a sweat, and adrenaline enters the blood-stream. This "pumping up" effect explains why so many people enjoy listening to rock while they work out – the music primes the psychological systems needed for high-energy movement. Energizing melodies tend to boost our mood in general, waking us up if we are feeling tired and creating a sense of excitement in any situation. On the other hand, music can be calming, reducing the levels of the stress hormone cortisol in the blood, lowering heart and respiration rates, and alleviating pain, according to several studies.

Karen Schrock, Scientific American Mind

Questions

33. Which of the following statements is most in line with the text?

A Music is understood in much the same way regardless of people's origins

B Music has been viewed as part of religious spiritual healing

C Music and mathematics trigger the same emotions in people

D Music brings out unexpected reactions in people according to recent research

34. What is said about music and language?

A Research has found no connection between language and musical ability

B Grammar skills are needed to be able to compose music

C Broca's area is used for experiencing music and using language

D Musical skills are far more complex than language skills

35. What has been found in research on music in relation to autistic people?

A Autistic children are not touched emotionally by any kind of music

B Research has revealed no difference in the way autistic and non-autistic people can perform music

C Autistic children can distinguish between various feelings when listening to music

D Research suggests that autistic people in many ways benefit from listening to music

36. Why, according to the text, is fast modern music popular among people who exercise?

A They are too impatient to listen to classical music

B This kind of music activates the brain's basic drive system

C They want to show that they are young at heart

D This kind of music reduces pain

37. What are we told about the medical effects of music?

A Only cheerful music has an effect when you are feeling down

B Music is a worthwhile alternative to medicine for heart-related illnesses

C All kinds of music have been used to eliminate stress

D Music has been found to have a positive impact on several health problems

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

AND HERE ARE SOME SHORTER TEXTS:

In and Out of School

There is evidence showing that children learn at home how to behave at home (that is where the parents have power), and they learn outside the home how to behave outside the home. If you want to improve the way children behave in school – for instance, by making them more diligent and less disruptive in the classroom – then improving their home environment is not the way to do it. What you need is a school-based intervention. That is where the teachers have power. A talented teacher can influence a whole group of kids. The teacher's biggest challenge is to keep this group of kids from splitting up into two opposing fractions: one pro-school and pro-learning, the other anti-school and anti-learning. When that happens, the differences between the groups widen.

Question

38. What is said in the text?

A Parents are responsible for their children's unruly behaviour in class

B Teachers and parents should cooperate in raising standards of behaviour in the classroom

C Pupils who are disruptive should be sent to special classes

D Teachers are the only ones able to improve classroom management and pupils' behaviour

Religious Thoughts

Religious belief may seem to be a unique psychological experience, but a growing body of research shows that thinking about religion is no different from thinking about secular things – at least from the standpoint of the brain. In the first imaging study to compare religious and non-religious thoughts, evaluating the truth of either type of statement was found to involve the same regions of the brain.

Question

39. What is said about beliefs in connection with brain activity?

A Researchers reject the view that religious beliefs are different from other beliefs

B Non-religious beliefs are dealt with in the same manner regardless of gender

C Researchers claim that religion needs to be investigated further

D Religious beliefs leave special marks in the brain according to new research

Taxes

Generally, people whose tax affairs are straightforward do not have to complete a self-assessment form, because there is no more tax to pay. However, thousands of taxpayers who have not received a form may be missing out on substantial refunds because they have paid too much tax. Those most at risk of losing out include people who have stopped working in the middle of a tax year and whose annual allowances have been apportioned for only part of the year, and casual or "portfolio" workers who might have several jobs simultaneously.

Question

40. What is implied here?

A Taxpayers with only a small income do not need to fill in a form to be fairly taxed

B The present system is unfair to all part-time workers

C People with more than one job at the same time will have part of their taxes repaid

D The present system will have to be revised to be fair to all taxpayers

PROVET ÄR SLUT. FINNS TID ÖVER, KONTROLLERA DINA SVAR.